

**Віталій Павлович ПАНТЕЛЄЄВ**

кандидат економічних наук,  
доцент,  
кафедра фінансів та кредиту,  
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,  
E-mail: stavrauditfirm@gmail.com

**ПРИКЛАДНІ ВИСНОВКИ ІЗ ЗАГАЛЬНИХ ПОЛОЖЕНЬ УЗГОДЖЕНОЇ ДІЇ  
БЮДЖЕТНОЇ ТА ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ**

Пантелєєв В. П. Прикладні висновки із загальних положень узгодженої дії бюджетної та грошово-кредитної політики [Текст] / Віталій Павлович Пантелєєв // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. – Том 25. – № 1. – С. 150-157. – ISSN 1993-0259.

**Анотація**

**Вступ.** У статті розглянуто теоретичні та прикладні аспекти узгоджених дій бюджетної та грошово-кредитної політики України. Зіставлено позиції вчених щодо різних відтінків взаємної узгодженості бюджетної та грошово-кредитної політики. Розглянуто думки та напрями досліджень щодо цілей узгодженості, особливостей інструментального зв'язку, обґрунтування шляхів досягнення взаємодії бюджетної та грошово-кредитної політики. Методами економіко-математичного аналізу побудовано економетричну модель взаємозв'язку валового внутрішнього продукту та показників бюджетної, грошово-кредитної політики.

**Мета.** Мета статті полягає в аналізі прикладних висновків із загальних положень узгодженої дії бюджетної та грошово-кредитної політики та емпіричному аналізі залежності показника валового внутрішнього продукту України від основних показників бюджетної та грошово-кредитної політики.

**Метод (методологія).** Вирішення поставлених задач здійснюється за допомогою методів аналізу, синтезу та класифікації, економіко-математичних методів.

**Результати.** Визначено, що найбільш суттєвий вплив на валовий внутрішній продукт України здійснюють індекс споживчих цін, дефіцит/профіцит зведеного бюджету України та облікова ставка Національного банку України. Встановлено тісний зв'язок між обліковою ставкою та середньозваженою ставкою рефінансування Національного банку України, а також між показником курсу гривні до долара США з показниками індексу споживчих цін та мінімальною заробітною платою. Вказано заходи взаємодії бюджетної та грошово-кредитної політики на зростання валового внутрішнього продукту.

**Ключові слова:** бюджетна політика; грошово-кредитна політика; взаємодія; цілі політики; шляхи; інструменти; економетрична модель.

**Vitaliy Pavlovych PANTELYEYEV**

PhD in Economics,  
Associate Professor,  
Department of Finance and Credit,  
V. N. Karazin Kharkiv National University  
E-mail: stavrauditfirm@gmail.com

**CONCLUSIONS FROM GENERAL PRINCIPLES OF COORDINATED ACTION OF  
FISCAL AND MONETARY AND CREDIT POLICY**

**Abstract**

**Introduction.** In the article the theoretical and practical aspects of coordinated actions of fiscal and monetary policy of Ukraine are considered. We have compared different positions of scientists concerning the coordination of fiscal and monetary policy. A number of ideas and research directions as for the objectives of consistency, peculiarities of tool connection, reasoning of ways of budgetary and monetary and credit policy achievement are analysed in this research. With the help of methods of economic and mathematical analysis we have constructed the

---

*econometric model of the relationship of gross domestic product and budget performance, monetary policy.*

**Goal.** *The purpose of the article is to analyze the conclusions from general principles of coordinated action of fiscal and monetary policy and empirical analysis, the dependence of the gross domestic product of Ukraine on key indicators of fiscal and monetary policy.*

**The method (methodology).** *In this research we have used the following methods: methods of analysis, method of synthesis and classification, economic and mathematical methods.*

**Results.** *It is determined that the consumer price index, the deficit / surplus of consolidated budget of Ukraine and the discount rate of the National Bank of Ukraine make the most significant impact on the gross domestic product of Ukraine. A close relationship between the discount rate and the weighted average rate of refinancing of the National Bank of Ukraine is established, as well as between the index of the hryvnia against the US dollar on consumer price index and the minimum wage. The measures of interaction of fiscal and monetary policy and GDP growth are defined.*

**Keywords:** *budget policy; monetary policy; interaction; policy objectives; ways; tools; econometric model.*

**JEL classification:** E520, H300, H500

---

### Вступ

Пріоритетним завданням державної влади будь-якої країни є забезпечення стійкого довгострокового економічного розвитку для підвищення добробуту населення та зміцнення потенціалу економічного розвитку. Грошово-кредитна та бюджетна політика – важливі інструменти державної економічної політики. Отже, їх ефективна координація є необхідною умовою досягнення загальних цілей економічного розвитку держави, що й зумовлює актуальність цієї проблеми. На різних рівнях влади, в тому числі на найвищому, час від часу порушується питання недосконалості координації грошово-кредитної і бюджетної політики. Це питання під тим чи іншим кутом зору піднімалось в кожному з щорічних послань Президента України до Верховної Ради України.

Для аналізу положень використовували чисельні напрацювання фахівців, які стосуються взаємодій бюджетної та грошово-кредитної політики. Останніми роками вчені, які досліджують узгодженість бюджетної та грошово-кредитної політики, звертають увагу на наступні аспекти цього процесу: цілі узгодженості, характер інструментальних зв'язків, емпіричні дослідження взаємного впливу та шляхи досягнення узгодженості цих політик.

### Мета дослідження

Метою дослідження є аналіз прикладних висновків із загальних положень узгодженої дії бюджетної та грошово-кредитної політики та емпіричний аналіз залежності показника валового внутрішнього продукту України від основних показників бюджетної та грошово-кредитної політики.

### Виклад основного матеріалу дослідження

Що стосується цілей узгодженості бюджетної та грошово-кредитної політики на основі оптимістичного прогнозу, що взаємодія бюджетної та грошово-кредитної політики приведе до позитивного результату, думки дослідників такі:

- С. Науменкова та С. Міщенко вважають, що стратегічними цілями є поєднання механізмів таргетування інфляції з використанням бюджетних правил і забезпечення належного рівня прозорості діяльності уряду та центрального банку [1, с. 16-17];
- І. Л. Мірончик та А. А. Савич вказують, що питання координації монетарної та фіскальної політик означає узгоджений та визначений у часі вибір значень параметрів первинного дефіциту бюджету та темпів зростання грошової маси, разом із недопустимістю гіперінфляції та кризи недовіри до уряду, як до позичальника [2, с. 196-197];
- О. С. Сухарев зазначає, що поточне формування грошово-кредитної та бюджетної політики, які повинні бути узгоджені, не може не враховувати наступну логічну послідовність етапів:
  - 1) ці види політики зобов'язані протидіяти подальшому зниженню темпів економічного зростання;
  - 2) засоби політик повинні забезпечити підвищення темпу економічного зростання [3, с. 41];
- В. І. Міщенко та Т. Ю. Єрліна визначають, що координація грошово-кредитної та фіскальної політики полягає у виробленні та реалізації їх таким чином, щоб вони не суперечили одна одній і разом сприяли досягненню загальних цілей економічної політики [4, с. 11];
- В. М. Гільмундінов, В. В. Мельніков, С. П. Петров, А. В. Шмаков вважають, що формування узгодженої щодо цілі й інструментів монетарної та податково-бюджетної політики, яка забезпечує створення сприятливих макроекономічних умов для зростання інвестицій в економіку [5, с. 21];

- В. Д. Лагутін наголошує, що бюджетна та монетарна політика в Україні має відігравати вагомійшу роль у сприянні розвитку внутрішнього ринку, стимулюючи розширення споживання продукції національних товаровиробників [6, с. 14];
- С. Циганов та Т. Табакова вважають, що координація грошово-кредитної та фіскальної політики повинна полягати у виробленні та реалізації їх таким чином, щоб вони не суперечили одна одній і разом сприяли досягненню загальних цілей економічної політики, якими є стає економічне зростання та низький рівень безробіття за довгострокової цінової стабільності та зовнішньої стійкості [7, с. 37].
- В. В. Козюк підсумовує, що доцільна модельна інтерпретація оптимального поєднання фіскальної та монетарної політики для максимізації тієї чи іншої функції (стабілізації ВВП, інфляції, зростання державного боргу, підтримки довгострокової платоспроможності уряду і т. п.) [8, с. 60].

Переважно фахівці обмежуються аналізом цілей обох політик – фіскальної та монетарної, не вдаючись у тонкощі інструментального зв'язку між ними:

- С. Науменкова та С. Міщенко у своїй статті запропонували схему координації грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики [1, с. 16], але функціонального зв'язку між методами та інструментами обох політик не встановлено;
- П. А. Дадашова основними інструментами монетарної політики вважає: операції на відкритому ринку, облікову ставку та норму резервування, а інструментами фіскальної політики – ставки оподаткування та державні видатки [9, с. 130]. Але цих інструментів явно замало для здійснення політик.
- А. А. Галюта у своїй статті запропонувала цільові орієнтири та інструменти реалізації монетарної і фінансової політики, які об'єднано у чотири групи:
  - 1) канали: у фіскальній політиці – бюджетний, податковий, борговий, у монетарній політиці – відсотковий, цін, валютний, кредитний;
  - 2) методи;
  - 3) інструменти;
  - 4) форми впливу [10, с. 63, 67].

Але механізму реалізації цих політик немає; методи та інструменти, заявлені в монетарній політиці, суперечать методам, засобам виконання грошової політики передбаченим статтею 25 Закону України «Про НБУ» [11];

- Д. Н. Серебрянський і А. А. Капелюш у своїй статті аналізують зв'язок між групами фіскальних і монетарних інструментів, при цьому у фіскальні інструменти внесено бюджетні, податкові та боргові. До бюджетних інструментів фахівці зараховують: субсидії, державні закупки, кредитування, фінансування науки, доходи від приватизації державного майна. Серед монетарних інструментів дослідники називають: операції РЕПО, загальні обсяги мобілізованих та наданих грошових коштів, облікову ставку центрального банку, операції центрального банку з цінними паперами, сальдо валютних інтервенцій, проведення тендера підтримки ліквідності банку, кредити овернайт [12, с. 147-148]. Але інструменти, які використані в статті, зовсім не вичерпують весь арсенал інструментів бюджетного та банківського менеджменту.

Що стосується аналізу емпіричних досліджень взаємного впливу бюджетної та грошово-кредитної політики, то для цього була розроблена економетрична модель.

У ролі залежної змінної було взято номінальний ВВП України за період з 1996-2015 рр. За екзогенні змінні було взято:

- $x_1$  – індекс споживчих цін за період з 1996-2015 рр. ;
- $x_2$  – індекс цін виробників за період з 1996-2015 рр. ;
- $x_3$  – дефіцит / профіцит зведеного бюджету України за період з 1996-2015 рр. ;
- $x_4$  – частка валового внутрішнього продукту, що перерозподіляється через зведений бюджет України за період з 1996-2015 рр. ;
- $x_5$  – мінімальна заробітна плата за період з 1996-2015 рр. ;
- $x_6$  – облікова ставка НБУ за період з 1996-2015 рр. ;
- $x_7$  – курс гривні до долара США за період з 1996-2015 рр. ;
- $x_8$  – середньозважена ставка рефінансування за період з 1996-2015 рр.

Після проведених розрахунків побудована модель має вигляд (формула 2):

$$y = -555,831 + 5,378x_1 + 0,299x_2 + 3,179x_3 + 1,074x_4 + 1,340x_5 + 3,664x_6 + 1,674x_7 - 6,674x_8 \quad (1)$$

Основні характеристики побудованої моделі наведено в табл. 1.

Табличне значення критерію Стьюдента дорівнює 2,201. Отже, параметри  $a_0, a_3$  та  $a_5$  є статистично значущими для цієї моделі. Значення коефіцієнта множинної кореляції дорівнює 0,99742, це свідчить про тісний взаємозв'язок між номінальним ВВП і показниками бюджетної та грошово-кредитної політики України. Коефіцієнт детермінації дорівнює 0,99111, це свідчить про те, що побудована модель

є адекватною і може використовуватися в практичній діяльності. Згідно з критерієм Фішера побудована модель також є статистично значущою та адекватною і також може використовуватись для прогнозування. Табличне значення критерію Фішера дорівнює 2,95, при цьому розрахункове значення склало 265,7.

Відповідно до коефіцієнтів парної кореляції найбільш тісний зв'язок мають показники: облікова ставка НБУ та середньозважена ставка рефінансування – 0,917. Також тісний зв'язок мають показник курсу гривні до долара США з показниками індексу споживчих цін та мінімальної заробітної плати – 0,774 та 0,771 відповідно.

**Таблиця 1. Основні характеристики багатофакторної лінійної економетричної моделі взаємодії бюджетної та грошово-кредитної політики України (розраховано автором)**

Параметри моделі	Значення параметрів моделі	Межі параметрів моделі		Критерій Стьюдента	Коефіцієнти моделі	Значення коефіцієнтів
		нижня	верхня			
a <sub>0</sub>	-555,831	-778,928	-332,735	-2,49144	множинної кореляції	0,99742
a <sub>1</sub>	5,378	1,840	8,916	1,52021		
a <sub>2</sub>	0,299	-1,896	2,495	0,13629		
a <sub>3</sub>	3,179	1,813	4,545	2,32746	детермінації	0,99111
a <sub>4</sub>	1,074	-5,278	7,426	0,16913		
a <sub>5</sub>	1,340	1,229	1,452	12,02031		
a <sub>6</sub>	3,664	0,537	6,791	1,17164	Фішера	265,7
a <sub>7</sub>	1,674	-7,133	10,481	0,19009		
a <sub>8</sub>	-6,674	-10,643	-2,706	-1,68173		

Отже, з проведеного аналізу можливо зробити висновок про суттєвий вплив показників бюджетної та грошово-кредитної політики на номінальний ВВП України. Найбільший прямо пропорційний зв'язок серед обраних показників з ВВП України мають: індекс споживчих цін, дефіцит/профіцит зведеного бюджету та облікова ставка НБУ. Найменший прямо пропорційний вплив серед обраних показників на ВВП України має індекс цін виробників. Також прямо пропорційно впливають на обсяг ВВП: частка валового внутрішнього продукту, що перерозподіляється через зведений бюджет України, мінімальна заробітна плата, курс гривні до долара США. З досліджуваних показників лише середньозважена ставка рефінансування забезпечує обернено пропорційний вплив на ВВП України.

Приблизно до таких самих результатів прийшли й інші фахівці, які розробляли та аналізували економетричні моделі:

- С. Е. Пекарський, М. А. Атамчук, С. А. Мерзляков вказують, що в умовах зниження чистого експорту та відтоку капіталу, а також необхідності стимулювати реальний сектор економіки, використання обмінного курсу як основного інструменту центрального банку ставиться під сумнів [13, с. 63];
- О. П. Жак робить висновок, що при високому рівні дефіциту бюджету можливості грошово-кредитної політики із збереження макроекономічної стабільності (боротьби з інфляцією) є доволі обмеженими, а вплив на ВВП – взагалі мінімальним, при цьому позитивний вплив грошово-кредитної політики на макроекономічні процеси збільшується при проведенні «здорової» фіскальної політики – утриманні рівня дефіциту бюджету та джерел його фінансування в економічно безпечних межах [14, с. 6];
- Є. Н. Лозгачева, А. В. Дементьев, А. Г. Шульгін вважають, що політика правил з боку уряду, фіскальне лідерство чи розмежування цілей між фіскальною та монетарною владою при незалежному та консервативному центральному банку в загальному випадку забезпечує кращий результат [15, с. 17];
- П. І. Дадашова наголошує, що оскільки інструменти монетарної та фіскальної політики мають суттєві взаємні впливи, важливими є розробка та аналіз різних сценаріїв поєднання заходів монетарної та фіскальної політики з метою створення системи оптимального їх співвідношення для уникнення дестабілізації макроекономічного середовища та їх повного нівелювання, що знову ж призводить до неефективності державного регулювання, а отже, розбалансування національної економіки та посилення її вразливості до дії зовнішніх та внутрішніх чинників [16, с. 154];
- В. І. Міщенко, Р. С. Лисенко зауважують, що перспективи поліпшення ефективності монетарної трансмісії залежать не тільки від можливостей Національного банку України, а насамперед від результатів структурних реформ, які стосуються реформування податкової політики, розвитку фінансового ринку, диференціації вітчизняного експорту в напрямі підвищення питомої ваги товарів з високою доданою вартістю [17, с. 23];
- В. О. Шевчук підсумовує, що в Україні простежується виразний взаємний зв'язок між пропозицією грошової маси і сальдо бюджету. Також, що поліпшення сальдо бюджету дозволяє збільшити

---

пропозицію грошової маси, що може реалізуватися через зниження відсоткової ставки. Та вказує, що з іншого боку, підвищення процентної ставки погіршує сальдо бюджету. Вчений підкреслює, що таким чином черговий раз підтверджено інфляційне збільшення пропозиції грошової маси та девальвації грошової одиниці, тоді, як поліпшення сальдо бюджету має антиінфляційний вплив [18, с. 21].

Що стосується шляхів досягнення взаємодії між бюджетною та грошово-кредитною політикою, то науковці висловлюють наступні думки:

– В. Д. Лагутін вважає, що процес розроблення й реалізації стратегії координації бюджетної та монетарної політики може відбуватися за такими основними моделями:

1) владною, коли стратегічні рішення є результатом взаємодії державних структур на чолі з представниками владних політичних сил;

2) інституційною, коли стратегія базується на аналізі й досягненні компромісів шляхом переговорів з опозиційними групами, представник яких очолює насамперед профільний бюджетний комітет парламенту, а монетарну владу представляє «технократ»-менеджер;

3) олігархічною, коли стратегічні рішення приймаються в інтересах елітної суспільної групи, але декларуються з позицій загальносуспільних інтересів [6, с. 4].

В іншій своїй статті автор окреслює наступні інституціональні аспекти шляхів координації монетарної та бюджетної політики:

1) рівень інституційного розвитку економіки;

2) взаємодія владних інститутів;

3) взаємний компроміс владних інститутів;

4) низька ефективність алокації грошово-кредитних і фінансових ресурсів;

5) рівень інфляції;

6) зміцнення довіри суспільства до монетарної та бюджетної політики;

7) інституціональне забезпечення державного кредиту та боргової політики;

8) взаємозв'язок валютно-курсової та бюджетної політики;

9) тіньова економіка;

10) зорієнтованість монетарної та бюджетної політики на досягненні інноваційної моделі сталого економічного зростання [19, с. 60-76];

– Б. В. Приходько відстежує зниження фактора фіскального домінування у створенні грошової пропозиції, підвищення прозорості діяльності та незалежності Національного банку України [20, с. 19];

– В. Я. Рудан вважає, що необхідно узгодити терміни розроблення основних прогнозних і програмних документів уряду та НБУ, проводити спільну інформаційну політику, зберігати високий рівень незалежності НБУ та узгодженості дій структурних одиниць уряду і НБУ. Також звертає увагу на досвід розвинутих країн, де співпраця між урядом та центральним банком досить часто відбувається з дотриманням погоджених правил фіскальної та валютної політики [21, с. 69-84];

– В. І. Міщенко та Т. Ю. Єрліна визначають, що координація грошово-кредитної і фіскальної політики може здійснюватися шляхом встановлення зв'язків між центральним банком та урядом у процесі розроблення цільових показників для грошово-кредитної і фіскальної політики на короткостроковий період; а також закріплення принципів, які протягом тривалого часу визначають основні параметри грошово-кредитної та фіскальної політики, які не суперечать один одному, що зменшує необхідність їх частого погодження [4, с. 12];

– На думку С. Науменкової та С. Міценка, підвищення ефективності координації грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики потребує врахування довгострокових стратегічних цілей, пов'язаних із забезпеченням макрофінансової стабільності, заснованої на стійкості фінансової та банківської систем. Також вказано, що головними напрямками координації грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики є:

1) таргетування або зниження рівня інфляції;

2) забезпечення адекватної боргової політики;

3) фінансування дефіциту державного бюджету, у тому числі шляхом випуску державних цінних паперів і монетизації державного боргу;

4) стимулювання економічного зростання;

5) управління дефіцитом платіжного балансу [1, с. 17-18];

– Л. О. Коваленко, О. В. Абакуменко вважають, що інтеграція бюджетної й грошово-кредитної політик повинна базуватися на таких принципах:

1) системності;

2) взаємодії й координації;

3) компромісу інтересів;

4) інноваційності;

5) економічної доцільності;

6) принципу підпорядкованості бюджетної й грошово-кредитної політик завданням забезпечення фінансової безпеки держави [22, с. 245-246].

Автори в іншій статті пропонують структурну логічну схему взаємодій бюджетної та грошово-кредитної політики, в якій передбачають механізм реалізації політик [23, с. 177], але методи, важелі, правова база та інформаційне забезпечення цього механізму не розкриті;

– Як зазначає І. О. Плужников, механізм узгодження бюджетної та грошово-кредитної політики може містити такі складові:

1) сукупність засад (пріоритетів, методів, засобів) бюджетної та грошово-кредитної політики;

2) перелік індикаторів, котрі характеризують відповідно бюджетну й грошово-кредитну політику;

3) канали прямого і зворотного впливу бюджетної та грошово-кредитної політики, які в якісному плані визначають залежності між ними;

4) організаційні методи узгодження бюджетної та грошово-кредитної політики.

Автор також розглядає два етапи узгодження бюджетної та грошово-кредитної політики в організаційному плані:

1) підготовка проектів обох політик шляхом створення спеціалізованої робочої групи із спеціалістів Міністерства фінансів, Національного банку і Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції, експертів провідних науково-дослідних інститутів;

2) розгляд на парламентському рівні в процесі парламентських слухань з бюджетної політики у Верховній Раді України [24, с. 86-89];

– А. С. Зав'ялов вважає, що ефективність дій фінансової та монетарної влади залежить від оптимального співробітництва цих сфер як на економічному, так і на політичному рівні [25, с. 51];

– Як наголошує Т. Коляда, необхідно законодавчо передбачити процедуру узгодження пріоритетів та створення стратегій загального розвитку фінансової та монетарної політики з метою мінімізації негативних впливів зовнішніх та внутрішніх факторів на стан державних фінансів та фінансової системи України загалом [26, с. 218];

– В. В. Козюк підсумовує, що розвиток теорії щодо характеру координації фінансової та монетарної політики демонструє значні зміни в тлумаченні ролі урядів і центральних банків у системі стабілізаційних і коригуючих циклів засобів, починаючи з епохи золотого стандарту та закінчуючи неокласикою. Цей варіант мікс-політики відображає необхідність поєднувати гнучкість і жорсткість: фінансова політика пом'якшує шоки за рахунок автоматичного пристосування податків / видатків до стану циклу, а монетарна забезпечує додержання цінової стабільності. Це багато в чому обумовлено глобалізацією [8, с. 70].

### **Висновки та перспективи подальших розвідок**

Аналіз напрацювань фахівців відносно цілей, інструментів, моделей та шляхів досягнення взаємодії бюджетної та грошової політики показує, що єдиної думки по цих питаннях не встановлено та думки науковців різноманітні. Дослідники описують або загальнотеоретичні підходи до взаємодії двох політик, або конкретні проблеми такої взаємодії. Такий стан є наслідком того, що автори розглядають елементи узгодженості двох політик у різних площинах:

– з точки зору уряду, центрального банку, інших фінансових інститутів, парламенту, громадськості та ін.;

– з точки зору функціональних особливостей: бюджетного та фінансового менеджменту, фінансової безпеки, фінансового та банківського права та ін.

У подальших дослідженнях необхідно провести цілісний аналіз впливу здійснення різних типів бюджетної та грошово-кредитної політики одна на одну та на макроекономічний розвиток на різних етапах економічного циклу, визначення їх оптимального поєднання та шляхів забезпечення взаємодії цих політик на стадії розробки та здійснення.

### **Список літератури**

1. Науменкова, С. В. Основні напрями координації грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики / С. В. Науменкова, С. Г. Міщенко // Вісник Національного банку України. – 2012. – № 5. – С. 13-21.
2. Мирончик, Н. Л. Координація монетарної та фінансової політики: с позиції Центрального банку / Н. Л. Мирончик, А. А. Савич // Институциональные закономерности устройства и эволюции социально-экономической системы Беларуси. – Мн.: Белорусский государственный университет, 2004. – Ч. 1. – С. 194-198.
3. Сухарев, О. С. Инфляция, девальвация и бюджетная политика / О. С. Сухарев // Финансовый бизнес. – 2015. – № 4. – С. 33-41.

- 
4. Міщенко, В. І. Основні принципи координації монетарної і фінансової політики / В. І. Міщенко, Т. Ю. Єрліна // Вісник академії банківської справи. – 2007. – № 1. – С. 11-14.
  5. Гильмундинов, В. М. Влияние монетарной и фискальной политики на развитие экономики России в 2003-2013 гг. / В. М. Гильмундинов, В. В. Мельников, С. П. Петров, А. В. Шмаков // Исследования молодых ученых: экономическая теория, социология, отраслевая и региональная экономика. – Новосибирск: РИЦ НГУ, 2014. – С. 17-22.
  6. Лагутін, В. Д. Монетарна і фінансова політика у стратегії економічного зростання / В. Д. Лагутін // Фінанси України. – 2002. – № 8. – С. 11-18.
  7. Циганов, С. Фінансова і монетарна політика – складові забезпечення макрофінансової стабільності національної економіки / С. Циганов, Т. Табакова // Вісник НБУ. – 2014. – № 5. – С. 34-38.
  8. Козюк, В. В. Координація фінансової та монетарної політики в умовах глобалізації: інтеграція старих і нових ідей / В. В. Козюк // Економічна теорія. – 2007. – № 4. – С. 59-70.
  9. Дадашова, П. А. Напрями взаємоузгодження монетарної та фінансової політики для досягнення макроекономічної стабільності / П. А. Дадашова // Економічний вісник університету. – 2014. – № 23/1. – С. 128-134.
  10. Галюта, А. А. Цільові орієнтири та інструменти реалізації монетарної та фінансової політики / А. А. Галюта // Збірник наукових праць НУДПСУ. – 2012. – № 2. – С. 57-71.
  11. Про Національний банк України : закон України від 20.05.1999 № 679-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 29. – Ст. 238.
  12. Серебрянский, Д. Н. Оценка влияния фискальной и монетарной политики на уровень общественных потерь в условиях финансовой стабилизации / Д. Н. Серебрянский, А. А. Капелюш // Вестник УРФУ. – 2013. – № 6. – С. 141-153.
  13. Пекарский, С. Э. Взаимодействие фискальной и монетарной политики в экспорто ориентированной экономике / С. Э. Пекарский, М. А. Атаманчук, С. А. Мерзляков. – М.: ГУ ВШЭ, 2007. – 80 с.
  14. Жак, О. П. Координація грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики на стадії їх розробки [Електронний ресурс] / О. П. Жак. – Режим доступу: [http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1449/1/Jacques\\_1\\_2005.pdf](http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1449/1/Jacques_1_2005.pdf).
  15. Лозгачева, Е. Н. Оптимальный консерватизм и независимость центрального банка в условиях взаимодействия фискальной и монетарной политики / Е. Н. Лозгачева, А. В. Дементьева, А. Г. Шульгин. – М.: ГУ ВШЭ, 2007. – 92 с.
  16. Дадашова, П. А. Моделювання взаємозалежності між показниками монетарної та фінансової політики / П. А. Дадашова // Економічний аналіз. – 2014. – № 1. – С. 147-155.
  17. Міщенко, В. І. Вплив чинників бюджетно-боргової політики на дію трансмісійного механізму в Україні / В. І. Міщенко, Р. С. Лисенко // Фінанси України. – 2007. – № 5. – С. 12-23.
  18. Шевчук, В. О. Взаємний вплив фінансової і монетарної політики в Україні (1998-2009 рр.) / В. О. Шевчук // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Фінансовий ринок України: стабілізація та євроінтеграція. – 2010. – Вип. 1/81. – С. 15-23.
  19. Лагутін, В. Д. Координація монетарної та бюджетної політики: інституціональний аспект / В. Д. Лагутін. // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – Суми: Мрія-1, УАБС, 2004. – Т. 11. – С. 67-76.
  20. Приходько, Б. В. Трансформація підходів до визначення ролі та забезпечення координації грошово-кредитної політики / Б. В. Приходько // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – Х. : ХІБС УБС НБУ, 2013. – С. 16-19.
  21. Рудан, В. Я. Координація фінансової та монетарної політики як умова розвитку економіки України / В. Я. Рудан // Банківська справа. – 2012. – № 6. – С. 69-84.
  22. Коваленко, Л. О. Модель гармонізації бюджетної і грошово-кредитної політик, орієнтована на розвиток / Л. О. Коваленко, О. В. Абакуменко // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 7. – С. 241-251.
  23. Коваленко, Л. О. Формування напрямів і пріоритетів взаємодії бюджетної і монетарної політики / Л. О. Коваленко, О. В. Абакуменко // Науковий вісник ЧДІЕіУ. – 2010. – № 4. – С. 173-181.
  24. Плужников, І. О. Механізм узгодження бюджетної та грошово-кредитної політики держави / І. О. Плужников // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – Суми: ВП «Мрія-1» ЛТД, УАБС, 2003. – С. 84-91.
  25. Завьялов, А. С. Необходимость взаимодействия фискальной и монетарной политики / А. С. Завьялов // Вестник магистратуры. – 2011. – № 1. – С. 48-51.
  26. Коляда, Т. Проблемы координации фискальной и монетарной политики государства в условиях глобального роста государственного долга и дефляционных тенденций: уроки для Украины / Т. Коляда // Journal of management and economics. – 2013. – № 2. – С. 209-219.
-

---

## References

1. Naumenkova, C. V. (2012). Osnovni napryamy koordynatsiyi hroshovo-kredytnoyi ta byudzhethno-podatkovoyi polityky. *Visnyk Natsional'noho banku Ukrainy*, 5, 13-21.
2. Mironchik, N. L. (2004). Koordinaciya monetarnoj i fiskal'noj polityki: s pozicii Central'nogo banka. *Institucional'nye zakonomernosti ustrojstva i ehvolyucii social'no-ehkonomicheskoy sistemy Belarusi*, 1, 194-198.
3. Suharev, O. S. (2015). Infljaciya, deval'vaciya i byudzhethnaya politika. *Finansovyj biznes*, 4, 33-41.
4. Mishchenko, V. I. (2007). Osnovni pryntsyipy koordynatsiyi monetarnoyi i fiskal'noyi polityky. *Visnyk akademiyi bankivs'koyi spravy*, 1, 11-14.
5. Gil'mundinov, V. M., Mel'nykov, V. V., Petrov, S. P., Shmakov, A. V. (2014). Vliyanie monetarnoj i fiskal'noj polityki na razvitie ehkonomiki Rossii v 2003-2013 gg. *Issledovaniya molodyh uchenyh: ehkonomicheskaya teoriya, sociologiya, otraslevaya i regional'naya ehkonomika*, 17-22.
6. Lahutin, V. D. (2002). Monetarna i fiskal'na polityka u stratehiyi ekonomichnoho zrostannya. *Finansy Ukrainy*, 8, 11-18.
7. Tsyhanov, S. (2014). Fiskal'na i monetarna polityka – skladovi zabezpechennya makrofinansovoyi stabil'nosti natsional'noyi ekonomiky. *Visnyk NBU*, 5, 34-38.
8. Kozyuk, V. V. (2007). Koordinatsiya fiskal'noyi ta monetarnoyi polityky v umovakh hlobalizatsiyi: intehratsiya starykh i novykh idey. *Ekonomichna teoriya*, 4, 59-70.
9. Dadashova, P. A. (2014). Napryamy vzayemouz-hodzhennya monetarnoyi ta fiskal'noyi polityky dlya dosyahnennya makroekonomichnoyi stabil'nosti. *Ekonomichnyy visnyk universytetu*, 23/1, 128-134.
10. Halyuta, A. A. (2012). Tsil'ovi oriyentyry ta instrumenty realizatsiyi monetarnoyi ta fiskal'noyi polityky. *Zbirnyk naukovykh prats' NUDPSU*, 2, 57-71.
11. Zakon Ukrainy «Pro Natsional'nyy bank Ukrainy» vid 20.05.1999 № 679-XIV. (n.d.). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 29, 238.
12. Serebryanskij, D. N. (2013). Ocenka vliyaniya fiskal'noj i monetarnoj polityki na uroven' obshchestvennykh poter' v usloviyah finansovoy stabilizatsii. *Vestnik URFU*, 6, 141-153.
13. Pekarskij, S. (2007). *Vzaimodejstvie fiskal'noj i monetarnoj polityki v ehksporto oriyentirovannoy ehkonomike*. Moscow.
14. Zhak, O. P. (2005). *Koordinatsiya hroshovo-kredytnoyi ta byudzhethno-podatkovoyi polityky na stadiyi yikh rozrobky*. Retrieved from: [http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1449/1/Jacques\\_1\\_2005.pdf](http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1449/1/Jacques_1_2005.pdf).
15. Lozgacheva, E. N. (2007). *Optimal'nyj konservatizm i nezavisimost' central'nogo banka v usloviyah vzaimodejstviya fiskal'noj i monetarnoj polityki*. Moscow.
16. Dadashova, P. A. (2014). Modelyuvannya vzayemozalezhnosti mizh pokaznykamy monetarnoyi ta fiskal'noyi polityky. *Ekonomichnyy analiz*, 1, 147-155.
17. Mishchenko, V. I. (2007). Vplyv chynnykiv byudzhethno-borhovoyi polityky na diyu transmisiynoho mekhanizmu v Ukraini. *Finansy Ukrainy*, 5, 12-23.
18. Shevchuk, V. O. (2010). Vzayemnyy vplyv fiskal'noyi i monetarnoyi polityky v Ukraini (1998-2009 rr.). Sotsial'no-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy. *Finansovyj rynok Ukrainy: stabilizatsiya ta yevrointehratsiya*, 1/81, 15-23.
19. Lahutin, V. D. (2004). Koordinatsiya monetarnoyi ta byudzhethnoyi polityky: instytutsional'nyy aspekt. *Problemy i perspektivy rozvytku bankivs'koyi systemy Ukrainy*, 11, 67-76.
20. Prykhod'ko, B. V. (2013). Transformatsiya pidkhodiv do vyznachennya roli ta zabezpechennya koordynatsiyi hroshovo-kredytnoyi polityky. *Finansovo-kredytna diyal'nist': problemy teorii ta praktyky*, 16-19.
21. Rudan, V. Ya. (2012). Koordinatsiya fiskal'noyi ta monetarnoyi polityky yak umova rozvytku ekonomiky Ukrainy. *Bankivs'ka sprava*, 6, 69-84.
22. Kovalenko, L. O. (2011). Model' harmonizatsiyi byudzhethnoyi i hroshovo-kredytnoyi polityk, oriyentovana na rozvytok. *Aktual'ni problemy ekonomiky*, 7, 241-251.
23. Kovalenko, L. O. (2010). Formuvannya napryamiv i priorytetiv vzayemodiyi byudzhethnoyi i monetarnoyi polityky. *Naukovyy visnyk ChDIEiU*, 4, 173-181.
24. Pluzhnykov, I. O. (2003). Mekhanizm uzhodzhennya byudzhethnoyi ta hroshovo-kredytnoyi polityky derzhavy. *Problemy i perspektivy rozvytku bankivs'koyi systemy Ukrainy*, 84-91.
25. Zav'yalov, A. S. (2011). Neobhodimost' vzaimodejstviya fiskal'noj i monetarnoj. *Vestnik magistratury*, 1, 48-51.
26. Kolyada, T. (2013). Problemy koordinatsiyi fiskal'noj i monetarnoj polityki gosudarstva v usloviyah global'nogo rosta gosudarstvennogo dolga i deflyatsionnykh tendencij: uroki dlya Ukrainy. *Journal of Management and Economics*, 2, 209-219.

Стаття надійшла до редакції 11.10.2016 р.